

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 7. júla 2009*

Vo veci C-558/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Spojené kráľovstvo), z 11. októbra 2007 a doručený Súdnemu dvoru 17. decembra 2007, ktorý súvisí s konaním:

The Queen, na žiadosť:

S.P.C.M. SA,

C.H. Erbslöh KG,

Lake Chemicals and Minerals Ltd,

Hercules Inc.

* Jazyk konania: angličtina.

proti

Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, M. Ilešič, sudcovia A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, P. Kūris (spravodajca), J. Malenovský, J. Klučka, U. Lõhmus a J.-J. Kasel,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. januára 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— S.P.C.M. SA a Hercules Inc., v zastúpení: D. Vaughan, QC, D. Scannell, barrister,
M. Lohn, K. Van Maldegem a R. Cana, solicitors,

- C.H. Erbslöh KG a Lake Chemicals and Minerals Ltd, v zastúpení: H. Scheidmann, U. Karpenstein a F. Bredt, Rechtsanwälte,

- poľská vláda, v zastúpení: M. Dowgielewicz, splnomocnený zástupca,

- Európsky parlament, v zastúpení: I. Anagnostopoulou a A. Neergaard, splnomocnení zástupcovia,

- Rada Európskej únie, v zastúpení: F. Florindo Gijón a G. Kimberley, splnomocnení zástupcovia,

- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: P. Oliver, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 10. marca 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu a platnosti článku 6 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, s. 1, a korigendum Ú. v. EÚ L 136, 2007, s. 3, ďalej len „nariadenie REACH“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi S.P.C.M. SA, podnikom usadeným vo Francúzsku, ktorý vyrába polyméry rozpustné vo vode používané v oblasti čistenia odpadových vôd, C.H. Erbslöh KG, podnikom usadeným v Nemecku, ktorý je distribútorom a veľkoobchodným predajcom špeciálnych a priemyselných chemických výrobkov, vrátane prípravkov a polymérov, Lake Chemicals and Minerals Ltd, podnikom založeným podľa anglického práva, ktorý dováža chemické výrobky, okrem iného aj polyméry a prípravky, Hercules Inc., holdingovou spoločnosťou usadenou v Spojených štátoch, ktorá dodáva výrobky na báze polyméru rozpustného vo vode a v organických látkach, a Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs vo veci podmienok zaregistrovania monomérnych látok.

Právny rámec

3 Odôvodnenie č. 1 nariadenia REACH stanovuje:

„Toto nariadenie by malo zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, ako aj voľný pohyb látok ako takých, látok v prípravkoch a vo výrobkoch, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie. ...“

4 Odôvodnenie č. 16 tohto nariadenia upresňuje:

„Toto nariadenie ustanovuje osobitné povinnosti výrobcov, dovozcov a následných užívateľov látok ako takých, látok v prípravkoch a vo výrobkoch. Toto nariadenie vychádza zo zásady, že priemyselné odvetvie by malo vyrábať, dovážať alebo používať látky alebo ich uvádzať na trh s takou zodpovednosťou a starostlivosťou, akú možno požadovať na zabezpečenie toho, aby za reálne predpokladateľných podmienok nemali nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a životné prostredie.“

5 Podľa odôvodnenia č. 19 uvedeného nariadenia:

„... by sa v ustanoveniach o registrácii malo vyžadovať od výrobcov a dovozcov, aby vypracovali údaje o látkach, ktoré vyrábajú alebo dovážajú, aby tieto údaje používali na hodnotenie rizík súvisiacich s týmito látkami a aby vytvorili a odporučili príslušné opatrenia na manažment rizík. ...“

6 Podľa odôvodnenia č. 41 nariadenia REACH:

„Z dôvodov funkčnosti a kvôli ich osobitnému charakteru by sa mali pre medziprodukty ustanoviť osobitné registračné požiadavky. Polyméry by sa mali vyňať z registrácie a hodnotenia dovtedy, kým nebude možné vybrať tie polyméry, ktoré je potrebné registrovať z dôvodu rizík, ktoré predstavujú pre ľudské zdravie alebo životné prostredie uskutočniteľným a nákladovo efektívnym spôsobom na základe riadnych technických a platných vedeckých kritérií.“

7 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, vrátane podpory rozvoja alternatívnych metód hodnotenia nebezpečnosti látok ako aj voľný obeh látok na vnútornom trhu, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie.

...

3. Toto nariadenie vychádza zo zásady, že je povinnosťou výrobcov, dovozcov a následných užívateľov zabezpečiť, že vyrábajú, uvádzajú na trh alebo používajú také látky, ktoré nemajú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie alebo životné prostredie. Jeho ustanovenia sú založené na zásade prevencie.“

- 8 Pôsobnosť nariadenia REACH vymedzuje článok 2 nariadenia. Tento článok v odseku 9 stanovuje, že „ustanovenia hláv II a VI sa neuplatňujú na polyméry“.
- 9 Podľa článku 3 uvedeného nariadenia:

„Na účely tohto nariadenia:

1. látka: je chemický prvok a jeho zlúčeniny v prírodnom stave alebo získané akýmkoľvek výrobným postupom vrátane všetkých prísad potrebných na udržanie ich stability a všetkých nečistôt pochádzajúcich z použitého postupu, ktorá však nezahŕňa žiadne rozpúšťadlá, ktoré možno oddeliť bez ovplyvnenia stability látky alebo zmeny jej zloženia;
2. prípravok: je zmes alebo roztok zložený z dvoch alebo viacerých látok;
- ...
5. polymér: je látka, ktorá sa skladá z molekúl charakterizovaných sekvenciou jedného alebo viacerých druhov monomérnych jednotiek. Takéto molekuly musia byť rozložené v určitom rozsahu molekulových hmotností, pričom rozdiely v molekulových hmotnostiach sú spôsobené najmä rozdielnym počtom monomérnych jednotiek. Polymér tvorí:

- a) jednoduchá hmotnostná väčšina molekúl obsahujúca najmenej tri monomérméne jednotky, ktoré sú kovalentne viazané aspoň na jednu inú monomérmú jednotku alebo inú reagujúcu zložku;

- b) menej ako jednoduchá hmotnostná väčšina molekúl s rovnakou molekulovou hmotnosťou.

„Monomérmá jednotka“ je v zmysle tejto definície zreagovaná forma monomérménej látky v polyméri;

- 6. monómér: je látka, ktorá je schopná vytvárať kovalentné väzby so sekvenciou ďalších rovnakých alebo rozdielných molekúl za podmienok príslušnej polymerizačnej reakcie používanej na konkrétny proces;

...

- 9. výrobca: je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve, ktorá v Spoločenstve vyrába látku;

...

11. dovozca: je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve, ktorá je zodpovedná za dovoz;

...“

10 Článok 5 uvedeného nariadenia s názvom „Žiadne údaje, žiadny trh“ stanovuje:

„S výhradou článkov 6, 7, 21 a 23 sa látky ako také, látky v prípravkoch alebo vo výrobkoch v Spoločenstve nesmú vyrábať ani uvádzať na trh, pokiaľ neboli registrované v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto hlavy, ak sa to požaduje.“

11 Článok 6 tohto nariadenia s názvom „Všeobecná povinnosť registrovať látky ako také alebo látky v prípravkoch“ stanovuje:

„1. S výnimkou prípadov, keď toto nariadenie ustanovuje inak, každý výrobca alebo každý dovozca dovážajúci látku ako takú alebo v jednom alebo viacerých prípravkoch v množstvách 1 tona a viac ročne predloží [Európskej chemickej agentúre] žiadosť o registráciu.

...

3. Každý výrobca alebo dovozca polyméru predloží [Európskej chemickej agentúre] žiadosť o registráciu pre monoméne látky alebo akékoľvek iné látky, ktoré ešte nezaregistroval žiadny účastník dodávateľského reťazca, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) polymér pozostáva minimálne z 2 % hmotnostného (w/w) týchto monomérnych látok alebo iných látok vo forme monomérnych jednotiek a chemicky viazaných látok; a

- b) celkové množstvo takýchto monomérnych látok alebo iných látok tvorí minimálne 1 tonu ročne.

...“

12 Článok 8 nariadenia REACH stanovuje:

„1. Fyzická alebo právnická osoba so sídlom mimo Spoločenstva, ktorá vyrába látky ako také, látky v prípravkoch alebo výrobkoch, pripravuje prípravky alebo vyrába výrobky, ktoré sa dovážajú do Spoločenstva, môže po vzájomnej dohode určiť fyzickú alebo právnickú osobu so sídlom v Spoločenstve, ktorá bude ako jej výhradný zástupca plniť povinnosti dovozcov podľa tejto hlavy.

2. Zástupca plní aj všetky ostatné povinnosti dovozcov podľa tohto nariadenia. ...

3. Ak je zástupca určený v súlade s odsekmi 1 a 2, výrobca mimo Spoločenstva informuje o tejto skutočnosti dovozcov v rámci toho istého dodávateľského reťazca. Títo dovozcovia sa na účely tohto nariadenia považujú za následných užívateľov.“

13 Článok 27 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Ak bola látka zaregistrovaná pred menej ako 12 rokmi, ... potenciálny registrujúci:

a) musí v prípade informácií, ktoré zahŕňajú testy na stavovcoch, a

b) môže v prípade informácií, ktoré nezahŕňajú testy na stavovcoch,

požiadať predchádzajúcich registrujúcich o informácie, ktoré na registráciu potrebuje...

2. Keď bola podaná žiadosť o informácie podľa odseku 1, potenciálni a predchádzajúci registrujúci uvedení v odseku 1 vyvinú maximálne úsilie na dosiahnutie dohody o zdieľaní informácií žiadaných potenciálnymi registrujúcimi.... Túto dohodu môže nahradiť postúpenie veci rozhodcovskej komisii a prijatie rozhodnutia rozhodcovskej komisie.

3. Predchádzajúci registrujúci a potenciálni registrujúci vyvinú maximálne úsilie, aby zabezpečili, že náklady na spoločné využívanie informácií sa určia spravodlivým, transparentným a nediskriminačným spôsobom. To možno uľahčiť použitím usmernenia o rozdelení nákladov založeného na uvedených zásadách, ktoré prijme [Európska chemická agentúra]...Od registrujúcich sa požaduje len, aby sa podieľali na nákladoch na informácie, ktorých predloženie sa od nich požaduje na splnenie ich registračných požiadaviek.

...“

14 Článok 138 ods. 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Komisia môže predložiť legislatívne návrhy hneď ako sa môže stanoviť prakticky uskutočniteľný a nákladovo efektívny spôsob výberu polymérov na registráciu na základe náležitých technických a platných vedeckých kritérií, a po zverejnení správy o

- a) rizikách, ktoré predstavujú polyméry v porovnaní s ostatnými látkami;

- b) prípadnej potrebe registrácie určitých druhov polymérov po zohľadnení konkurencieschopnosti a inovácie na jednej strane a ochrany ľudského zdravia a životného prostredia na strane druhej.“

Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Podľa vnútroštátneho súdu napádajú spoločnosti ako žalobcovia vo veci samej výklad a tým aj platnosť článku 6 ods. 3 nariadenia REACH.
- 16 S prihliadnutím na dva znalecké posudky Netherlands Organisation for Applied Scientific Research (holandská organizácia pre aplikovaný vedecký výskum) (TNO) žalobcovia vo veci samej uvádzajú, že zreagované monoméry strácajú svoje vlastné chemické vlastnosti a že polyméry sú všeobecne stabilné a bezpečné. Z tvrdenia žalobcov ďalej vyplýva, že pokiaľ sa slová „monomérne látky“, uvedené v článku 6 ods. 3 nariadenia REACH, majú vykladať v tom zmysle, že označujú alebo zahŕňajú zreagované monoméry, nebolo by logické vylúčiť polyméry z registrácie, hoci pri monoméryných látkach sa registrácia vyžaduje. Navyše by takýto výklad nebol v súlade s cieľmi uvedeného nariadenia a bol by diskriminačný a neprimeraný.

17 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) povolil žalobcom vo veci samej podať návrh na súdne preskúmanie a rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. S ohľadom na skutočnosť, že registračné požiadavky uvedené v hlave II nariadenia [REACH] sa podľa článku 2 ods. 9 nariadenia neuplatňujú na polyméry, znamená odkaz na monoméne látky v článku 6 ods. 3:

a) zreagované monoméry, teda monoméry, ktoré spolu zreagovali takým spôsobom, že sú neoddeliteľné od polyméru, ktorého sú súčasťou;

b) nezreagované monoméry, teda monoméry, ktoré sú rezíduami polymerického procesu a ktoré si po ukončení procesu uchovali vlastné chemické zloženie a vlastnosti alebo

c) zreagované aj nezreagované monoméry?

2. Ak odpoveď na otázku 1 je písm. a) alebo písm. c), je uplatnenie článku 6 ods. 3 nariadenia [REACH] na výrobcov alebo dovozcov polymérov protiprávne vzhľadom na to, že požiadavky sú iracionálne, diskriminačné a neprimerané?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 18 Prvou otázkou vnútroštátny súd žiada objasniť pojem „monoména látka“ použitý v článku 6 ods. 3 nariadenia REACH.
- 19 Na úvod treba pripomenúť na jednej strane, že podľa tohto ustanovenia výrobca alebo dovozca polyméru predloží žiadosť o registráciu monomérskej látky alebo monomérsnych látok, ktoré ešte nezaregistroval nikto z predchádzajúcich účastníkov dodávateľského reťazca, ak polymér pozostáva minimálne z 2% hmotnostného (w/w) z monomérskej látky/monomérsnych látok vo forme monomérsnych jednotiek a celkové množstvo tejto látky alebo týchto látok tvorí minimálne 1 tonu ročne.
- 20 Na druhej strane nezreagované monoméry musia byť podľa článku 6 ods. 1 a 2 nariadenia REACH registrované, lebo ide o samostatné látky. Naopak polyméry sú podľa článku 2 ods. 9 tohto nariadenia z registračnej povinnosti vylúčené.
- 21 Ďalej treba uviesť, že po prvé zo znenia článku 3 bodu 5 nariadenia REACH vyplýva, že polymér pozostáva z monomérsnych jednotiek, ktoré sa chápu ako zreagované monomérsne látky.

- 22 Po druhé podľa článku 3 bodu 6 uvedeného nariadenia je monomér naopak „látka“ v zmysle tohto článku 3 bodu 1, pokiaľ je v nezreagovanej forme.
- 23 Po tretie z článku 6 ods. 3 nariadenia REACH vyplýva, že registrácia sa týka monomérených látok alebo iných látok, z ktorých polymér pozostáva.
- 24 V dôsledku toho sa vzhľadom na definíciu polyméru uvedenú v článku 3 bode 5 uvedeného nariadenia, na ktorú sa odkazuje v bode 21 tohto rozsudku, registrácia vzťahuje na zreagované monomérené látky.
- 25 Na toto tvrdenie nemá vplyv skutočnosť, že slová „unités monomériques“ (monomérické jednotky) sú vo francúzskom znení článku 6 ods. 3 nariadenia REACH použité namiesto slov „unités monomères“ (monomérené jednotky) obsiahnutých v článku 3 bode 5 francúzskej verzie nariadenia REACH a ani použitie odlišných pojmov v anglickej verzii.
- 26 Z dokumentu Rady Európskej únie z 5. novembra 2004 (č. 13788/04, s. 5) totiž vyplýva, že tieto slová boli doplnené na návrh Švédskeho kráľovstva. Verzia nariadenia REACH vo švédskom jazyku používa v článku 3 bode 5 a článku 6 ods. 3 tohto nariadenia rovnaký pojem „monomérené jednotky“.
- 27 Z toho vyplýva, že pojem „monomérené látky“ uvedený v článku 6 ods. 3 nariadenia REACH sa vzťahuje len na zreagované monomérené látky obsiahnuté v polyméroch.

- 28 Tento záver nemožno spochybníť skúmaním systematiky uvedeného nariadenia.
- 29 Na rozdiel od tvrdení žalobcov vo veci samej totiž registračná povinnosť pre monomérmne látky nie je výnimkou z oslobodenia od registračnej povinnosti vzťahujúceho sa na polyméry.
- 30 Na jednej strane znenie odôvodnenia č. 19 nariadenia REACH potvrdzuje registračnú povinnosť pre vyrábané alebo dovážané látky bez rozdielu.
- 31 Na druhej strane článok 6 nariadenia REACH s názvom „Všeobecná povinnosť registrovať látky ako také alebo látky v prípravkoch“ kladie dôraz na všeobecnú zásadu registrácie a nie na oslobodenie.
- 32 Okrem toho treba zamietnuť aj tvrdenie žalobcov vo veci samej, podľa ktorého taký spôsob výkladu, aký je uvedený v bode 27 tohto rozsudku, robí bezpredmetným oslobodenie polymérov od registračnej povinnosti upravené v článku 2 ods. 9 nariadenia REACH.
- 33 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 6 ods. 3 uvedeného nariadenia sa vzťahuje na monomérmne látky, ktoré ešte nezaregistroval žiadny predchádzajúci účastník dodávateľského reťazca.

- 34 Z toho vyplýva, že registračná povinnosť sa netýka polymérov, ale len monomérnych látok s ich vlastnými charakteristikami, tak ako existovali pred polymerizáciou.
- 35 Napokon záver formulovaný v bode 27 tohto rozsudku potvrdzujú ciele nariadenia REACH, definované v odôvodnení č. 1 a v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia, ktoré spočívajú v zabezpečení vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, ako aj voľného pohybu látok a zároveň zlepšovaní konkurencieschopnosti a inovácie.
- 36 Cieľom registračnej povinnosti pre monomérne látky je chrániť ľudské zdravie a životné prostredie, pretože tieto látky majú také vlastnosti, ktoré by ich mohli ohroziť.
- 37 Cieľ voľného pohybu látok na vnútornom trhu a zlepšenia konkurencieschopnosti a inovácie nemôže spochybniť definíciu „monomérnych látok“, ale môže mať vplyv na platnosť článku 6 ods. 3 nariadenia REACH, ktorá je predmetom druhej otázky.
- 38 Na základe vyššie uvedeného treba na prvú otázku odpovedať, že pojem „monomérne látky“ uvedený v článku 6 ods. 3 nariadenia REACH sa vzťahuje len na zreagované monoméry obsiahnuté v polyméroch.

O druhej otázke

- 39 Druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či článok 6 ods. 3 nariadenia REACH je neplatný v rozsahu, v akom zaväzuje výrobcov alebo dovozcov polymérov podať žiadosť o registráciu pre monomérmé látky, ako sú definované v bode 38 tohto rozsudku.

O nelogickosti článku 6 ods. 3 nariadenia REACH

- 40 Treba mať na zreteli, že táto výhrada je súčasťou výhrady týkajúcej sa nedodržania zásady proporcionality.

O nedodržaní zásady proporcionality

- 41 Podľa ustálenej judikatúry zásada proporcionality, ktorá patrí medzi všeobecné zásady práva Spoločenstva, vyžaduje, aby prostriedky na vykonanie vyplývajúce z ustanovenia Spoločenstva umožňovali dosiahnuť sledovaný cieľ a aby tieto prostriedky nešli nad rámec toho, čo je potrebné na jeho dosiahnutie [rozsudok z 10. decembra 2002, *British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco*, C-491/01, Zb. s. I-11453, bod 122, ako aj citovaná judikatúra].
- 42 Čo sa týka súdneho preskúmania podmienok uvedených v predchádzajúcom bode, je potrebné priznať zákonodarcovi Spoločenstva širokú mieru voľnej úvahy v oblasti, o akú ide aj v tomto prípade, v ktorej sa predpokladá prijatie politických, hospodárskych

a sociálnych rozhodnutí z jeho strany a v rámci ktorej sa vyžaduje vykonanie komplexného hodnotenia zákonodarcom. Iba zjavne neprimeraná povaha opatrenia prijatého v tejto oblasti vo vzťahu k cieľu, ktorý príslušné inštitúcie sledujú, môže ovplyvniť zákonnosť takéhoto opatrenia [British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, už citovaný, bod 123, ako aj citovaná judikatúra].

43 Vo veci samej treba skúmať, či registračná povinnosť pre monoméne látky, ako sú definované v bode 38 tohto rozsudku a spĺňajúce kumulatívne podmienky zakotvené v článku 6 ods. 3 nariadenia REACH, predstavuje prostriedok, ktorý je primeraný na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia.

44 Ako je uvedené v bode 35 tohto rozsudku, cieľmi uvedeného nariadenia, ktoré sú definované v článku 1 tohto nariadenia, je „zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia... ako aj voľný obeh látok na vnútornom trhu, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie“.

45 Vzhľadom na odôvodnenie č. 16 nariadenia REACH však treba konštatovať, že zákonodarca Spoločenstva stanovil ako hlavný cieľ registračnej povinnosti, upravenej v článku 6 ods. 3 tohto nariadenia, prvý z týchto troch cieľov, t. j. zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia.

46 Tento cieľ možno dosiahnuť, ako uvádza aj odôvodnenie č. 19 nariadenia REACH, prostredníctvom registračnej povinnosti, ktorá zaväzuje výrobcov a dovozcov, aby

vypracovali údaje o látkach, ktoré vyrábajú alebo dovážajú, aby tieto údaje používali na hodnotenie rizík súvisiacich s týmito látkami a aby vytvorili a odporučili príslušné opatrenia na manažment rizík.

- 47 Treba vyzdvihnúť, že podľa článku 6 ods. 1 nariadenia REACH sa uvedená registračná povinnosť vzťahuje na všetky druhy látok vyrábané alebo dovážané v Spoločenstve v množstvách 1 tona a viac ročne. Navyše sa uplatňuje na látky, ktoré sú alebo nie sú klasifikované ako nebezpečné, pokiaľ výnimka výslovne nestanovuje niečo iné.
- 48 Vzhľadom na úvahy uvedené v bode 38 tohto rozsudku podliehajú zreagované monoméry viazané v polyméri takejto povinnosti, zatiaľ čo polyméry sú od tejto povinnosti oslobodené.
- 49 Pokiaľ ide o cieľ ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, treba najskôr uviesť, že registrácia látok má slúžiť na zlepšenie informovanosti verejnosti a ďalších odborníkov v reťazci o rizikách a že v dôsledku toho má byť registrácia považovaná za prostriedok zlepšenia tejto ochrany.
- 50 V tejto súvislosti treba uviesť, že polyméry síce sú vyňaté z registrácie z praktických dôvodov vzhľadom na ich veľmi veľký počet, ale tento stav môže byť podľa článku 138 ods. 2 nariadenia REACH zmenený, hneď ako sa bude môcť stanoviť prakticky uskutočniteľný a nákladovo efektívny spôsob výberu polymérnych látok.
- 51 Z tohto dôvodu registračná povinnosť pre monomérené látky, ktorých je menší počet než polymérov, umožňuje rozpoznať nielen riziká týchto látok, ale aj monomérov, ktoré

po polymerizácii majú formu reziduí alebo formu monoméru po možnom rozpade polyméru.

- 52 Ako uviedla generálna advokátka v bode 94 svojich návrhov, v prípade výroby polymérov v Spoločenstve je evidentný záujem registrovania monomérov, lebo monomérne látky sa používajú ako nezreagované monoméry vnútri Spoločenstva, a preto musia byť na jeho území známe informácie týkajúce sa registrácie s cieľom kontrolovať prípadné riziká.
- 53 Navyše v prípade dovozu polymérov do Spoločenstva registračná povinnosť pre zreagované monoméry prispieva za rovnakých podmienok k ochrane ľudského zdravia a životného prostredia, lebo táto povinnosť zároveň umožňuje lepšie poznať polyméry.
- 54 Okrem toho uvedená registračná povinnosť pre monomérne látky je v súlade so zásadou prevencie, ktorá je spomínaná v článku 1 ods. 3 nariadenia REACH.
- 55 Registračná povinnosť zaväzujúca dovozcov vedie k spravodlivejšiemu rozdeleniu nákladov na registráciu medzi výrobcov v Spoločenstve a dovozcov.
- 56 Táto rovnosť zaobchádzania zabraňuje narušeniam hospodárskej súťaže, a tým zabezpečuje spravodlivú hospodársku súťaž v Spoločenstve.

- 57 Ako uviedla generálna advokátka v bode 105 svojich návrhov, ochrana výrobcov Spoločenstva pred konkurenčnými znevýhodneniami, ktoré by mohli vyplývať z odlišnej situácie dovozcov, je prípustným cieľom zákonodarcu Spoločenstva.
- 58 Z toho vyplýva, že registračná povinnosť pre monoméry zreagované v polyméroch je vhodná na dosiahnutie cieľov nariadenia REACH.
- 59 Zostáva však ešte preskúmať, či táto povinnosť nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie týchto cieľov nevyhnutné.
- 60 S cieľom zabezpečiť reálnu hospodársku súťaž v Spoločenstve musia mať dovozovia monomérnych látok rovnaké povinnosti, aké majú výrobcovia v Spoločenstve resp. obdobné povinnosti, ktoré vedú k vyrovnaniu nákladov.
- 61 Akékoľvek iné ustanovenie zamerané na kompenzáciu chýbajúcich nákladov na registráciu u dovozcov by nebolo nutne menej záväzné pre uvedených dovozcov.
- 62 Súčasne akékoľvek obmedzenie registračnej povinnosti len na monoméry vyrobené v Spoločenstve by bolo v rozpore s cieľom konkurencieschopnosti a inovácie, lebo dovoz monomérov za nižšiu cenu bez zohľadnenia nákladov na registráciu by odrádzal všetkých výrobcov v Spoločenstve od začatia výskumov rovnakých monomérov alebo od pokračovania vo výskumoch.

- 63 Z toho vyplýva, že registračná povinnosť pre monoméne látky zreagované v polyméroch nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov nariadenia REACH.
- 64 Žalobcovia vo veci samej však napádajú proporcionálnosť tejto registračnej povinnosti odvolávajúc sa na jednej strane na to, že dovozcovia v praxi majú veľké ťažkosti vyplývajúce najmä z faktu, že nepoznajú zloženie dovážaného polyméru, a na druhej strane poukazujú na to, že náklady procesu registrácie sú značne neprimerané v porovnaní s dosiahnutými obratmi a s množstvami príslušných látok.
- 65 V tejto súvislosti treba uviesť, že po prvé článok 8 ods. 1 nariadenia REACH stanovuje možnosť určiť výhradného zástupcu výrobcu látok ako takých, látok v prípravkoch alebo výrobcu, ktorý vyrába výrobky, ktoré sa dovážajú do Spoločenstva.
- 66 Tento zástupca plní aj všetky ostatné povinnosti dovozcov, ktorí sú s tým oboznámení a ktorí sa teda považujú za následných užívateľov. Z tohto dôvodu registračné povinnosti platia pre uvedeného zástupcu, ktorého určil výrobca usadený mimo územia Spoločenstva a ktorý má jeho dôveru.
- 67 Po druhé pokiaľ ide o náklady spojené s procesom registrácie, treba uviesť, že konanie je rovnaké bez ohľadu na to, či sú výrobky vyrobené v Spoločenstve alebo sú vyrobené mimo Spoločenstva a že v dôsledku toho nie sú výrobcovia usadení mimo Spoločenstva alebo dovozcovia viac zaťažení ako výrobcovia v Spoločenstve.

- 68 Navyše, ako uviedla generálna advokátka v bode 130 svojich návrhov, nariadenie REACH stanovuje zdieľanie údajov medzi viacerými prihlasovateľmi tej istej látky na účely zníženia nákladov týkajúcich sa látok.
- 69 Odôvodnenie č. 33 tohto nariadenia uvádza, že „s cieľom zvýšiť účinnosť systému registrácie, znížiť náklady a znížiť počet testov na stavovcoch by sa malo ustanoviť spoločné predkladanie a zdieľanie informácií o látkach“.
- 70 Realizáciu týchto cieľov zabezpečuje článok 27 ods. 3 nariadenia REACH, ktorý stanovuje spoločné zdieľanie údajov medzi prihlasovateľmi na účely zníženia nákladov.
- 71 V dôsledku toho, vzhľadom na obmedzený počet potenciálnych monomérnych látok, dobu platnosti predchádzajúcej registrácie dvanásť mesiacov, uvedenú v článku 27 nariadenia REACH, ako aj možnosť zdieľať údaje na účely zníženia nákladov, sa zaťaženie vyplývajúce z povinnosti registrovať monomérne látky zreagované v polyméri nezdá zjavne neprimerané vo vzťahu k voľnému pohybu výrobkov na vnútornom trhu, ktorý je otvorený spravodlivej hospodárskej súťaži.
- 72 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 6 ods. 3 nariadenia REACH nie je neplatný z dôvodu porušenia zásady proporcionality.

O nedodržaní zásady rovnosti zaobchádzania

- 73 Žalobcovia vo veci samej uvádzajú, že aj keď je registračná povinnosť pre monomérne látky rovnaká, môžu výrobcovia polymérov v Spoločenstve oveľa jednoduchšie vykonať registráciu uvedených látok, lebo poznajú zloženie vlastných výrobkov, zatiaľ čo dovozcovia sú závislí od dobrej vôle ich dodávateľov usadených mimo územia Spoločenstva.
- 74 Podľa ustálenej judikatúry zásada rovnosti zaobchádzania alebo zákazu diskriminácie požaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rôznym spôsobom a aby sa s rôznymi situáciami nezaobchádzalo rovnakým spôsobom, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (rozsudok z 10. januára 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, Zb. s. I-403, bod 95, ako aj citovaná judikatúra).
- 75 V tejto súvislosti treba podotknúť, že po prvé registračná povinnosť je rovnaká pre výrobcov v Spoločenstve, ako aj pre dovozcov.
- 76 Po druhé treba uviesť, že monomérne látky zreagované v polyméroch, ktoré sú vyrobené v Spoločenstve alebo dovezené do Spoločenstva, sú v porovnateľnej situácii, pretože sú vzájomne zameniteľné alebo identické.

- 77 Po tretie výrobcovia v Spoločenstve a dovozcovia sa nachádzajú v rozdielnej situácii, lebo výrobcovia svoje výrobky poznajú, zatiaľ čo dovozcovia sú závislí od poskytnutia údajov dodávateľmi usadenými mimo územia Spoločenstva.
- 78 No stanovené rovnaké zaobchádzanie s týmito rozdielnymi situáciami je objektívne odôvodnené dodržiavaním predpisov o hospodárskej súťaži uplatňovaných na vnútorný trh.
- 79 Ak by sa totiž s dovozcami zreagovaných monoméryných látok zaobchádzalo inak ako s výrobcami tých istých látok, ktorí sú usadení v Spoločenstve, boli by dovozcovia zvýhodnení voči výrobcom v Spoločenstve.
- 80 Z toho vyplýva, že nemožno konštatovať porušenie zásady rovnosti zaobchádzania a z tohto dôvodu článok 6 ods. 3 nariadenia REACH nie je neplatný z dôvodu porušenia tejto zásady.
- 81 Z vyššie uvedeného vyplýva, že z preskúmania druhej otázky nevyplývala žiadna skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 6 ods. 3 nariadenia REACH.

O trovách

82 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- 1. Pojem „monoméne látky“ uvedený v článku 6 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES sa vzťahuje len na zreagované monoméry obsiahnuté v polyméroch.**
- 2. Z preskúmania druhej otázky nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 6 ods. 3 nariadenia č. 1907/2006.**

Podpisy